

vil kunne magte den Opgave ad privat Vej. Det ærede Medlem mente, at der vilde fremkomme betydelige, andre og større Udgifter, f. Eks. til Byggeforetagender ved Skolerne. Det har jeg ogsaa forudsat, men jeg har ogsaa lagt min Beregning derefter. I Stedet for at beregne en Portion Mad til ca. 12 Øre, hvortil den leveres her i Kjøbenhavn, har jeg nævnt netop en Sum af 18 Øre, idet jeg tillige har taget med i Betragtning, hvad det koster at fremstille denne Mad og opføre de nødvendige Bygninger dertil, men det vil i Tiden blive det samme, enten man nu køber Mad uden for Skolen, eller man opfører Bygninger ved Skolen, hvor man fremstiller Maden. Det ærede Medlem mente, at naar Kommunerne fik Adgang til at hjælpe saadanne Komiteer, som dannede sig til Skolebørns Bespising, vilde der være sket en god Begyndelse, og saa var man inde i det rette Spor — saaledes forstod jeg det ærede Medlem. Ja, men jeg har Eksempler paa, at Kommuner have stillet sig modvillige over for lignende Spørgsmaal. Jeg ved, at i flere Købstæder er der fremsat Forslag om at yde Bidrag til de fattiges Kasse. De fattiges Kasse er en Institution, som i Købstæderne hjælper saadanne Mennesker, som ere i øjeblikkelig Trang, men som krympe sig ved at gaa til det offentlige Fattigvæsen. Disse fri Fattiggasser i Provinserne have kun faa Midler at raade over. I en By af Aalborgs Størrelse, 28,000 Indbyggere, har den fri Fattigkasse kun et Par Tusind Kr. til sin Raadighed, og man vil forstaa, at i Sammenligning med, hvad det offentlige Fattigvæsen koster, nemlig over 60,000 Kr., er det kun et meget forsvindende Beløb. Jeg har selv stillet Forslag, og der er stillet lignende Forslag fra Socialdemokraters Side i andre Kommuner om, at Kommunerne burde med et Tilskud hjælpe disse fri Fattiggasser, for at de ved forskellige Lejligheder kunde hjælpe saadanne fattige Mennesker, som krympede sig ved og satte sig imod at komme ind under det offentlige Fattigvæsen. Men det er nægtet saa vel i den By, jeg har den Ære at repræsentere, som i andre Byer, og det tyder paa, at Kommunerne, naar det ikke udtrykkelig bliver paalagt dem som Pligt, ere utilbøjelige til at hjælpe Folk uden for det offentlige Fattigvæsen.

Det ærede Medlem fremdrog en Udtalelse, som i Torsdags skulde være falden fra et Medlem her i Tinget. Jeg fremdrog ikke det ærede Medlems Udtalelse, men jeg fremsatte det Indtryk, jeg havde faaet af

flere ærede Medlemmers Udtalelser den Dag. Men da nu det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen) har fremdraget denne Udtalelse fra det ærede Medlem for Nørresundby (J. Jensen) og mener, at han ikke har udtalt sig saaledes, som jeg gengav det, men derimod udtalt sig, som om han vilde foretrække Børns Arbejde for Børns Lektie-læsning — det var saaledes, det ærede Medlem udtalte sig — skal jeg med den højtærede Formands Tilladelse citere, hvad her staar refereret i Rigsdagstidenden. Her staar: „Hvis jeg havde Valget mellem, at mine Børn enten lærte at bestille noget eller lærte at læse, skrive og regne, lod jeg dem lære at bestille noget.“ Det er altsaa i fuld Overensstemmelse med det, jeg udtalte.

Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (J. Hage) fandt det ganske naturligt, at der fra alle Menneskers Side viste sig Medlidenhed med de Børn, som ikke fik den nødvendige Mad; men det ærede Medlem følte sig, forekom det mig, tilfredsstillet med det, der bliver gjort, og henviste til, at Kjøbenhavn og andre større Byer her i Landet nu bespiste ca. 25 Procent af Skolebørnene, om ikke hver Dag, saa i alt Fald nogle Dage. Men jeg fremhævede jo netop, at de fattige Børn uden for disse store Byer ikke blive bespiste, og de ere dog lige saa trængende, og det er et Spørgsmaal, om de i lang Tid faa ordentlig Mad, hvis vi ikke skride til og paalægge det fra Lovgivningens Side. — Det ærede Medlem fremdrog nogle Tal angaaende det, jeg fremdrog for Svejts' Vedkommende. Jeg maa nu gøre opmærksom paa, at jeg ikke havde omtalt, hvor mange Børn der i Svejts havde faaet gratis Mad. Jeg havde kun omtalt de Skoler, hvor der er Spiselokaler, og det var for saa vidt ganske rigtigt, det maatte det ærede Medlem ogsaa erkende; men han glædede sig over, at der kun var 7 Procent af Skolebørnene i Svejts, der fik gratis Mad. Men ved Siden deraf kan jeg oplyse om — det er den samme Kilde, jeg har benyttet —, at der foruden disse 24—25,000 Børn, som faa gratis Mad, maaske hele Aaret — det staar der ikke noget oplyst om — er over 30,000 Børn, der understøttes med Klæder. Nu kan det være, at de Børn, der understøttes med Klæder, netop af den Grund ikke behøve at understøttes med Mad. Blev de ikke tillige understøttede med Klæder i Svejts' Almueskoler, er det ret sandsynligt, at endnu flere end 7 Procent maatte understøttes med Mad, og saa